

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilca Daniel împotriva Valentinei Ilca, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni cu privire la stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor,

împotriva deciziei din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon și menținută hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătoria Criuleni, sediul Central

*(Dosarul nr. 2ra-239/24
NR. PIGD 2-22054169-01-2ra-21022024)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: S. Caraman)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

15 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 aprilie 2022, Ilca Daniel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Ilca, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni cu privire la stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

2. În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la XXXXX, în comuna XXXXX, a încheiat căsătoria cu pârâta XXXXX Valentina, fapt ce rezultă din actul de căsătoriei nr. XXXXX din XXXXX eliberat de Primăria comunei XXXXX. La încheierea căsătoriei pârâta și-a schimbat numele din „XXXXX”, preluând cel al soțului „Ilca”.

3. În rezultatul căsătoriei, aflându-se temporar în XXXX, la XXXXX s-a născut fiul comun XXXXX, care la moment are vârsta de XXXXX. Faptul nașterii copilului a fost înregistrat de Ambasada XXXXX în XXXXX, cu sediul la XXXXX, prin întocmirea actului de naștere nr. XXXXX din XXXXX.

4. Având în vedere că relațiile între soți s-au înrăutățit, au decis desfacerea căsătoriei la XXXXX, prin acord comun, care prin sentința nr. XXXXX a Judecătoriei de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX, a fost admisă.

5. Divorțul a fost recunoscut și pe teritoriul XXXXX la XXXXX, prin aplicarea mențiunii de divorț pe actul de căsătorie românesc la XXXXX. Potrivit mențiunii aplicate pe respectivul act, după divorț, fosta soție poartă numele de „Ilca”.

6. Potrivit sentinței de desfacere a căsătoriei, soții au convenit asupra domiciliului copilului comun XXXX, împreună cu mama Ilca Valentina, în XXXXX, iar pentru întreținerea acestuia, tatăl Ilca Daniel urma să contribuie lunar a câte XXXXX, care trebuia să fie transferată pârâtei între dățile de XXXXX a fiecărei luni.

7. Reclamantul a notat că o perioadă a muncit în XXXXX, însă în scurt timp a fost nevoit să revină în XXXXX, unde, începând cu XXXXX, activează în funcție de XXXXX la XXXXX din XXXXX. Din considerentele nominalizate, veniturile sale, obținute în XXXXX, au scăzut considerabil, devenind imposibilă achitarea pensiei de întreținere lunară a copilului minor XXXXX, în mărimea

convenit anterior cu pârâta Ilca Valentina. Or, pentru exercitarea activității muncii sale este remunerat lunar cu XXXXX, venitul net constituind XXXXX, echivalentul a XXXXX de lei MD raportata la cursul oficial al BNM la situația din 13 aprilie 2022.

8. Reclamantul a subliniat că pe parcursul anilor 2020 și 2021, a transferat lunar pe numele Valentinei Ilca suma de XXXXX, ceea ce constituie în total XXXXX de lei MD.

9. La moment se află în imposibilitate să activeze la un alt loc de muncă, din care motiv consideră că este necesar ca mărimea pensiei lunare de întreținere a copilului minor XXXXX să fie stabilită prin hotărâre judecătorească potrivit legislației Republicii Moldova, unde își are domiciliul pârâta Ilca Valentina cu copilul lor comun.

10. Cu trimitere la prevederile art.58 alin.(1), art.74 alin.(2) și (3), art.75 alin.(1), art.97, art.109 alin.(1) și (2), art.106 alin.(1) și (2) și art.161 din Codul familiei, Ilca Daniel a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat și stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariul tatălui Ilca Daniel, cetățean al statului XXXXX, domiciliat în XXXXX.

11. Pe parcursul judecării cauzei civile, Ilca Daniel a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariul tatălui Ilca Daniel, cetățean al statului XXXXX, domiciliat în XXXXX, începând cu data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată (f.d.84-85, vol.I).

12. Prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost încetat procesul civil în prezenta cauză în temeiul art.265 lit.b) din Codul de procedură civilă, și anume pe marginea unui litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă de către Judecătoria de prima instanță și instrucție nr.XXXXXX din XXXXX, prin care s-a soluționat pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și s-a dispus încasarea din contul lui Daniel Ilca în beneficiul Valentinei Ilca pensia de întreținere a copilului minor în mărime de XXXXX, lunar. (f.d.102-103, vol.I).

13. Prin decizia din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Otgon Igor și casată încheierea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, și restituită cauza spre rejudecare (117-121, vol.I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătoria Criuleni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ilca Daniel.

15. Prima instanță a motivat soluția de respingere a acțiunii, constatând că la XXXXX, Ilca Daniel și Ilca Valentina au înregistrat căsătoria la Primăria XXXXX. Din viața conjugală, locuind în XXXXX, la XXXXX s-a născut fiul comun, XXXXX. Faptul nașterii copilului a fost înregistrat de Ambasada XXXXX în XXXXX, cu sediul la XXXXX, prin întocmirea actului de naștere nr. XXXXX din XXXXX (f.d.14). Din cauza neînțelegerilor în familie, Ilca Daniel și Ilca Valentina la XXXXX au desfăcut căsătoria, prin acord comun, fapt confirmat prin Sentința nr. XXXXX emisă de Judecătoria de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX (f.d.15-23). Potrivit Sentinței menționate, soții au convenit asupra domiciliului copilului lor comun cu mama, Ilca Valentina, în XXXXX, iar pentru întreținerea acestuia, tatăl Ilca Daniel, va contribui lunar cu XXXXX, pensie de întreținere ce urma a fi transferată pârâtei lunar între data XXXXX a fiecărei luni. Prezenta sentință a fost recunoscută și se execută pe teritoriul XXXXX (f.d. 54-59, 92-96, vol.), stat al cărui cetățeni sunt atât părțile în litigiu, cât și copilul lor minor. Prin Sentința civilă nr. XXXXX a Tribunalului XXXXX, s-a decis pe lângă recunoașterea Sentinței nr. XXXXX emisă de Judecătoria de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX și încasarea în continuare a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de XXXXX și încuviințarea executării acestei Sentințe în latura restanței la plata pensiei de întreținere a copilului minor și anume pentru perioada februarie-decembrie 2019 suma de XXXXX, iar pentru perioada ianuarie 2020 - noiembrie 2021 suma de XXXXX.

16. Prima instanță a conchis că chiar dacă Sentința civilă nr. XXXXX a Tribunalului XXXXX a fost schimbată în tot de către Curtea de apel XXXXX, se observă că această Sentință a fost schimbată doar din motiv că instanța de apel a stabilit că Sentința Judecătoria de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX privind încasarea pensiei de întreținere trebuie executată pe teritoriul XXXXX fără a mai fi necesară o recunoaștere a acesteia.

17. Prima instanță a precizat că reprezentantul reclamantului Ilca Daniel, avocatul Igor Otgon, în ședința de judecată, la întrebarea instanței care este scopul urmărit de către reclamant în obținerea unei hotărâri judecătorești în Republica Moldova de încasare a pensiei de întreținere pentru copilul minor, având în vedere că ultimul nu este cetățean al Republicii Moldova și dacă nu cumva se urmărește scopul neexecutării acelei Sentințe recunoscute pe teritoriul XXXXX, un răspuns clar și convingător nu a fost oferit instanței de judecată.

18. Instanța de fond a subliniat că de fapt prezenta acțiune civilă nu este adresată de către persoana (Ilca Valentina) care este în drept să pretindă încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, ci de însăși cel

(Ilca Daniel) care urmează să-și îndeplinească obligația sa părintească de întreținere a copilului minor.

19. Prima instanță a remarcat că de altfel, mama copilului minor Ilca Valentina, în ședința de judecată a menționat că dânsa nu este de acord să fie stabilită pensia de întreținere prin hotărâre judecătorească și pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece este de acord cu cuantumul stabilit anterior de instanța judecătorească din XXXXX, care se execută la moment în XXXXX.

20. Prima instanță a menționat că din probele prezentate, tatăl copilului Ilca Daniel participă la întreținerea copilului său, întrucât există deja o hotărâre judecătorească irevocabilă de încasare a pensiei de întreținere, care se execută pe teritoriul XXXXX, prin care s-a dispus încasarea din contul reclamantului a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX în sumă bănească fixă de XXXX lunar.

21. Instanța de fond a subliniat că perceperea unei pensii de întreținere a copilului minor în mărimea solicitată de reclamant vine în contradicție cu interesul superior al copilului minor, or, potrivit art.76 alin.(2) din Codul familiei la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor trebuie pe cât posibil să se păstreze nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

22. Întrucât copilul a locuit împreună cu părinții săi în XXXXX, până a fi încasată pensia de întreținere a copilului minor în mărime de XXXXX, și astfel se pare că această sumă a fost stabilită, pornind inclusiv de la nivelul anterior de asigurare materială a copilului, instanța de fond a rezumat că stabilirea unui cuantum a pensiei de întreținere la moment, altul decât cel stabilit anterior, ar fi în contradicție cu interesul superior al copilului minor.

23. Pe final, prima instanță a concluzionat că reclamantul nu a prezentat probe incontestabile care să confirme nivelul anterior de asigurare materială a copilului până la separarea părinților, că stabilirea unei pensii de întreținere într-un cuantum mai mic decât XXXXX, lunar, este justificat la moment, precum și că ar fi în interesul superior al copilului minor.

24. Din considerentele reținute, prima instanță a considerat necesar respingerea acțiunii depuse de Ilca Daniel ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

25. La 30 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Otgon Igor a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 26 mai 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii (f.d.163-164, 182-185, vol.I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

26. Prin decizia din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon și menținută hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central.

27. Instanța de apel a considerat întemeiată hotărârea primei instanțe, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. A dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

28. Totodată, instanța de apel a remarcat că reclamantul/apelant Ilca Daniel în speța dedusă judecății solicită stabilirea pensiei de întreținere a copilului său minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariul său, începând cu data adresării prezentei cereri de chemare în judecată.

29. Instanța de apel a reținut că pensia de întreținere a copilului minor se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, iar acțiunea în judecată poate fi depusă de persoana care pretinde întreținerea.

30. La acest aspect, instanța de apel a dedus că prima instanță just a concluzionat că cererea de chemare în judecată nu este adresată de către persoana care este în drept să pretindă încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, cum ar fi Ilca Valentina, ci de însăși cel (Ilca Daniel) care urmează să-și îndeplinească obligația de întreținere a copilului minor.

31. Pe lângă acestea, din conținutul acțiunii rezultă dezacordul reclamantului/apelant Ilca Daniel cu cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, stabilit prin Sentința nr. XXXXX emisă de Judecătoria de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX, invocând că veniturile sale obținute în XXXXX au scăzut și a devenit imposibilă achitarea pensiei lunare pentru întreținerea copilului comun convenite anterior cu pârâta.

32. Aici instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art.75 alin.(2) din Codul familiei potrivit căroră, cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante. Pe când la caz pensia de întreținere a copilului minor nu a fost încasată printr-o hotărâre judecătorească din Republica Moldova, fapt ce nu permite modificarea cuantumului acesteia în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (2) din Codul familiei.

33. Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelantului Ilca Daniel cu referire la faptul că Sentința nr. XXXXX emisă de Judecătoria de primă instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX, nu a fost executată pe

teritoriul Republicii Moldova. Or, prin Sentința civilă nr.XXXXX a Tribunalului XXXXX, s-a decis pe lângă recunoașterea Sentinței nr.XXXXX emisă de Judecătoria de primă instanță și instrucție nr.XXXXX *din* XXXXX și încasarea în continuare a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de XXXXX și încuviințarea executării acestei Sentințe în latura restanței la plata pensiei de întreținere a copilului minor. Iar, faptul că sentința nu a fost executată pe teritoriul Republicii Moldova nu îndreptățește apelantul/reclamant de a solicita în instanțele de judecată din Republica Moldova, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

34. Nu au fost reținute nici argumentele invocate de apelant precum că în cazul recunoașterii sentinței XXXXX, intimata ar fi indicată cu statut civil „divorțată”, nefiind indicate datele despre soț și că intimata a recunoscut despre dorința sa de a figura pe teritoriul Republicii Moldova ca fiind căsătorită. Or, aceste argumente nu dovedesc temeinicia pretenției de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor.

35. Instanța de apel a remarcat că apelantul/reclamant Ilca Daniel nu a negat faptul că copilul minor se află la educația și întreținerea mamei, însă în esență solicită stabilirea pensiei de întreținere într-un quantum mai mic decât cel stabilit anterior în altă țară, de către o altă instanța de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

36. *La 21 februarie 2024*, Ilca Daniel, reprezentat de avocat Igor Otgon, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

37. În susținerea recursului Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

38. În special, instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codului familiei, potrivit cărora debitorul întreținerii care își stabilește domiciliul în străinătate este în drept să încheie cu creditorul întreținerii un contract privind plata pensiei de întreținere în modul prevăzut de Codul familiei, iar în cazul în care nu se ajunge la un acord, persoana interesată poate porni în instanța judecătorească o acțiune privind stabilirea quantumului pensiei de întreținere într-o sumă fixă și achitarea acesteia printr-

o plată unică sau privind determinarea unui alt mod de plată a acesteia. Respectiv, dreptul de a depune acțiune în judecată în vederea stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copilului, îl are atât tatăl copilului, cât și mama copilului, precum și altă persoană, care se consideră interesat pentru determinarea cuantumului respectiv.

39. De asemenea, nu au fost aplicate prevederile art.160 alin.(1) și (2) din Codul familiei, potrivit cărora în lipsa domiciliului comun al părinților și copiilor, drepturile și obligațiile acestora sunt reglementate de legislația statului al cărui cetățean este copilul, precum și dispozițiile art.161 din Codul familiei, potrivit cărora obligațiile de întreținere ale copiilor se determină în conformitate cu legislația statului unde își are domiciliu persoana care are dreptul la întreținere, dacă contractul privind plata pensiei de întreținere nu prevede altfel.

40. La fel, nu au fost aplicate prevederile art.38 alin.(1) și art.459 alin.(2) din CPC, precum și prevederile Legii privind organizarea judecătorească nr.514 din 06 iulie 1995, potrivit cărora anume Judecătoria Criuleni, sediul Central este competentă să examineze acțiunea depusă de către dânsul, or, competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova, la judecarea cauzelor cu element de extraneitate, se determină conform dispozițiilor capitolului IV din Codul de procedură civilă, în timp ce capitolul XLI al Codului de procedură civilă nu prevede alte reglementări. Despre faptul dat a invocat în acțiune, cât și în apel.

41. Este greșită concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că cu astfel de acțiune putea să se adreseze doar Ilca Valentina, mama copilului XXXXX, care pretinde întreținerea, dar nu de către cel care urmează să-și îndeplinească obligația părintească de întreținere a copilului minor, aplicând în acest sens prevederile art.74 și 76 din Codul familiei, fiind ignorate prevederile art.2 alin.(3), art.12 alin.(1) și art.464 alin.(1) CPC în temeiul cărora instanța de judecată urma să aplice prevederile tratatului internațional, care a fost încheiat între Republica Moldova și XXXXX (pentru cazul dat) care reglementează recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești sau principiul de reciprocitate privind recunoașterea și executare a hotărârilor judecătorești emise de Republica Moldova și XXXXX, cu argumentarea ce s-ar impune în acest caz.

42. Instanța de apel contrar legii a concluzionat atât în sensul aplicării pe teritoriul Republicii Moldova a sentinței nr.XXXXX a Judecătoriei de primă instanță și instrucțiune nr.XXXXX din XXXXX, cât și în sensul neaplicării acestei hotărâri judecătorești XXXXX.

43. Mai mult ca atât, în acțiune a dorit aplicarea legislației Republicii Moldova în vederea stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copilului său fără a cere încasarea forțată a acestei pensii.

44. Asupra atestării unei hotărâri judecătorești XXXXX privind stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, s-a expus doar sub aspectul circumstanțelor și evenimentelor de fapt privind relațiile sale de familie cu Ilca Valentina, conștientizând că la momentul depunerii cererii la Judecătoria Criuleni, sediul Central, cât și până în prezent, pe teritoriul Republicii Moldova nu s-a răsfrâns sub aspectul juridic. Actele judiciare adoptate în alte state care vizează familia s-a formată cu Ilca Valentina, atât cele pronunțate în XXXXX, cât și cele din XXXXX. La fel, nu s-a atestat existența unui acord între dânsul și intimată, aplicabil de iure pe teritoriul Republicii Moldova privind determinarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

45. În drept, recurentul Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Otgon Igor și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare până la 01 septembrie 2023, în special pe prevederile alin.(2) lit.a), b) potrivit căroră, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

46. Întru respectarea drepturilor părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat, prin poșta electronică și poșta terestră, în adresa Valentinei Ilca și Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni copia recursului declarat de Ilca Daniel, cu înștiințarea despre depunerea obligatorie a referințelor timp de o lună de la data primirii acesteia, în cazul neprezentării referințelor în termenul stabilit vor fi decăzuți din dreptul de a le mai prezenta ulterior, iar recursul va fi soluționat în baza materialelor din dosar (f.d. 82-84, 89, vol.II), care a fost notificată ultimilor la 12 iunie 2024 și 21 iunie 2024, fapt ce rezultă din scrisoarea electronică și avizul poștal de recepție.

47. La 10 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice, Ilca Valentina a depus referință, solicitând declararea inadmisibilității recursului declarat de Ilca Daniel.

48. Intimata a indicat că au existat mai multe tentative a recurentului Ilca Daniel de a o convinge să renunțe la executarea silită pornită în dosarul de executare nr.XXXXX.

49. Ilca Daniel pretinde precum că trăiește la limita sărăciei, propunându-i să renegocieze pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, invocând că are posibilitatea să achite pensie în cuantum lunar de doar XXXXX echivalentul sumei de XXXXX *de lei MD*, însă suma respectivă nicidecum nu reprezintă 1/4 din salariu lunar al recurentului pe care l-a indicat autorităților din Republica Moldova.

50. De fapt, recurentul realizează venituri mult mai superioare, având în vedere că este disponibil să achite onorariul avocatului din Republica

Moldova, Igor Otgon, ca să-i reprezinte interesele în prezenta cauză, depunerea demersurilor judiciare în XXXXX și Republica Moldova, cât și plata mai multor cauțiuni, taxe de timbru, și alte cheltuieli judiciare.

51. Ilca Daniel încearcă să se sustragă de la obligația de plată a pensiei de întreținere a fiului său minor, deși dispune de resurse financiare suficiente ca să o achite, fără a ține cont de interesul superior al copilului.

52. Mai mult ca atât, pensia de întreținere a copilului în sumă bănească fixă de XXXXX, de comun acord, a fost stabilită de ambii la desfacerea căsătoriei, fapt ce se confirmă prin sentința civilă nr. XXXXX pronunțată de Judecătoria de prima instanță și instrucție nr. XXXXX din XXXXX.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

53. În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

54. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

55. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

56. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

57. Recursul declarat la *21 februarie 2024* de către Ilca Daniel, reprezentată de avocatul Igor Otgon, a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

58. Ține de menționat că art.432 *„Temeiurile declarării recursului”* din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) avea următorul conținut:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată

neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

59. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

60. Conform art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

61. În conformitate cu art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

62. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la 02 noiembrie 2023.

63. Din actele cauzei rezultă că la 15 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice și poștei terestre, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei motivate din 02 noiembrie 2023, în adresa lui Ilca Daniel și avocatului

acestui Igor Otgon, fapt ce rezultă din scrisoarea electronică și avizul poștal de recepție anexate la dosar (f.d.61-62, vol.II).

64. Astfel, recursul declarat la *21 februarie 2024* de către Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

65. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

66. Din analiza recursului declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat în esență prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare până la 01 septembrie 2023, în special pe prevederile alin.(2) lit.a), b), potrivit cărora, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

67. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că după cum s-a menționat supra prin Legea nr.246 din 31.07.2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv prevederile Codului de procedură civilă, în special au fost modificate și temeiurile recursului prevăzute la art.432 CPC, care au intrat în vigoare din 01 septembrie 2023.

68. La caz, Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon a depus recursul la *21 februarie 2024*, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate la articolul 432 CPC, dispozițiile căruia au un text diferit de cel al articolul 432 prevăzut în redacția legii până la modificările intrate în vigoare din 01 septembrie 2023.

69. Date fiind cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat la *21 februarie 2024* de către Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023.

70. Mai mult ca atât, verificând legalitatea și temeinicia decizia contestate prin prisma argumentelor recursului, Completul de judecată nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau emisă cu aprecierea arbitrară a probelor. Dimpotrivă, decizia a fost pronunțată cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

71. De altfel, dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

73. La acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45*). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991*).

74. Din considerentele redade, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (21 februarie 2024) și prin urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

75. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ilca Daniel, reprezentat de avocatul Igor Otgon.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni